

וממילא, מעובדא דרב, חזינן דסבר כי בלא סמכינן עליה מאתמול לא הוה לחי, ונפשוט דהלכתא כרבא בהך פלוגתא?!

ומשינינן: לא סלקא דעתך דבדלא סמכינן עליה פליגי.

דההוא ברקא [יצייע] דהוה בי בר הכו. והעמוד הסומך את היציע, שלא נעשה לשם לחי, היה עומד בפתחו של מבוי אחר. דהו פליגי בה — בעמוד זה שלא נעשה מתחלה לשם לחי — אבוי ורבא כולי שנייהו [כל ימיהם] אם אפשר לסמוך עליו משום לחי.

אלמא, מדאיפליגו בה "כולי שנייהו", בסמכינן עליה מאתמול פליגי.

מתניתין:

בכל דבר עושין לחיין. ואפילו בדבר שיש בו רוח חיים.

ורבי מאיר אוסר.

וכן מטמא דבר שיש בו רוח חיים, אם עשאו כיסוי לארון של מת, משום גולל.

שהגולל מטמא באוהל כמת עצמו [ואפילו ניטל משם]. דכתיב: וכל אשר יגע "על פני השדה" — לרבות גולל.

ב-10 ורבי מאיר מטהר.

וטעמיה: קסבר דכל מחיצה העומדת על ידי דבר שיש בו רוח חיים אינה מחיצה, ומשום הכי לא הוי לא לחי ולא גולל.

וכותבין עליו [על דבר שיש בו רוח חיים], גיטי נשים.

ורבי יוסי הגלילי פוסל.

גמרא:

תניא: רבי מאיר אומר: כל דבר שיש בו רוח חיים — אין עושין אותו:

לא דופן לפוכה, ולא לחי למבוי, ולא פסין לכיראות, ולא גולל לקבר.

כלומר: אין חל עליו שם גולל לטמא, אם עשאו גולל לקבר.

משום רבי יוסי הגלילי אמרו: אף אין כותבין עליו גיטי נשים.

ומבאר הגמרא: מאי טעמא דרבי יוסי הגלילי:

דתניא: כתיב בענין גט "וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה".

אין לי אלא ספר [מגילת קלף] שכשר לכתוב עליו גט כריתות.

מניין לרבות כל דבר כגון לוח עץ ועלה זית [רש"י סוכה כד ב] שיהא כשר לכתוב עליו את הגט?

תלמוד לומר "וכתב לה" — מכל מקום.

דדרשינן: "וכתב לה" — כלל, "ספר" — פרט, "ונתן בידה" חזר וכלל.

כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט!

אם כן מה תלמוד לומר "ספר"?

כלומר: מה בא פרט ד"ספר" למעט מן הכלל?

לומר לך: מה "ספר" הוא דבר שאין בו רוח חיים ואינו אוכל. אף כל דבר שאין בו רוח חיים ואינו אוכל הוא דכשר לכתבת הגט, למעט דבר שיש בו רוח חיים, או שהוא אוכל [על פי ריטב"א].

ותו מפרשינן: ורבנן, דלא דרשי הכי, טעמייהו:

משום, דמי כתיב וכתב לה "בספר", דליהוי משמע שיכתוב הגט על ספר?!

והא, "וכתב לה ספר" כתיב, דמשמע שבא הכתוב לומר את תוכן כתיבתו, שיכתוב לה ספר, ולספירות [סיפור — ריטב"א] דברים בעלמא, שיכתוב לה דברי כריתות, הוא דאתא קרא!

ומקשינן: ורבנן, דלדידהו — "ספר" לא משמע קלף — לא קבע לנו הכתוב במה יכתוב הגט, אם כן ממילא משמע שיכתבנו על כל דבר שירצה.

ואם כן: האי "וכתב לה" — מאי דרשי ביה? (113)

ומשנינן: ההוא "וכתב לה" מבעי ליה, ללמד: בכתיבה מתגרשת, ואינה מתגרשת בכסף!

שאם נתן לה כסף ואמר: התגרשי בו — אינה מגורשת.

דאי לאו קרא סלקא דעתך אמינא: הואיל ואיתקש יציאה של אשה מבעלה להויה קידושין של אשה לבעלה, כדכתיב: "ויצאה" מביתו והלכה "והיתה" לאיש אחר. נקיש גם לענין זה, ונימא: מה הויה בכסף [כדגמרינן בריש קדושין "קחה — קיחה" משדה עפרון], אף יציאה בכסף.

ולהכי קא משמע לן קרא דאינה מתגרשת בכסף.

ומפרשינן: ורבי יוסי הגלילי, דלא מצי למילף שאינה מתגרשת בכסף מ"וכתב לה", דהא יליף לה לדרשה אחרינא, האי סברא — שאינה מתגרשת בכסף — מנא ליה?

נפקא ליה מ"ספר כריתות", שנכתב "כריתות" בסמוך ל"ספר", ללמד: "ספר" כורתה, ואין דבר אחר כורתה.

ומפרשינן: ורבנן, דלא ילפי שאינה מתגרשת בכסף מ"ספר כריתות", טעמייהו: משום דהאי "ספר כריתות" משמע "דברי כריתות", ומויבעי ליה ללמד: שיהיו "דברי הבדלה", לדבר הכורת בינו לבינה, שלא יטיל תנאי בגירושין, באופן שיקשרם יחד.

ולכדתניא: הרי זה גיטך על מנת שלא תשתי יין, או על מנת שלא תלכי לבית אביך, אם התנה שלא תעשה אלו "לעולם", הרי כיון שכל ימיה קשורה בו, שמחמתו היא נמנעת מלשות יין, ותנאי זה תלוי והולך לעולם — אין זה כריתות! כיון דלא הוי "דברי הבדלה".

אבל אם התנה שלא תעשה כן, אלא רק "כל

שלשים יום" — הרי זה בריתות מיד, שהרי "דברי הבדלה" הן לסוף שלשים יום, ומותרת מיד לאיש אחר.

ומפרשינן: ורבי יוסי הגלילי — דדריש "ספר כריתות" למילתא אחרינא — נפקא ליה הך דינא ד"דברי הבדלה", מהא דמצי הכתוב לכתוב: ספר "ברת", וכתב "כריתות", ללמד: שיכתוב בספר: "כריתות", דמשמע "הבדלה".

ורבנן — שהוצרכו לכולה קרא ד"ספר כריתות" ללמד שיהיו "דברי הבדלה", ולא ילפי לה מריבוי ד"כרת" — כריתות", טעמייהו: משום ד"כרת" — כריתות" לא דרשי!

מתניתין:

שירא [שלשה אנשים — גמרא לקמן דף טז ב] שהנתה בבקעה שהיא כרמלית ואסורה בטלטול מדרבנן, והקיפוח מערב שבת בכלי בהמה, כגון אוכפים ומרדעות [מאירי] — מטלטלין בתוכה.

ובלבד שיהא גדר זה שהקיפוח בו גבוה עשרה טפחים כשיעור מחיצה, ולא יהו בו פירצות יתירות על הבנין.

כל פירצה שהיא כעשר [עד עשר, ועד בכלל] אמות — מותרת אף כנגד הפירצה מפני שהיא נחשבת כפתח, ובלבד שיהא בעומד רב על הפירצות.

אבל אם היתה אפילו פירצה אחת רחבה יתר מכאן [מעשר אמות] — אסור לטלטל בכל השטח המוקף, ואפילו אם שאר ההיקף כולו עומד.

גמרא:

איתמר: היה ההיקף כולו פרוץ כעומד בשוה — פליגי בה רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע:

רב פפא אמר: מותר לטלטל בתוכו [ככל דין מחיצה שהעומד מרובה בה על הפרוץ — ריטב"א].

רב הונא בריה דרב יהושע אמר: אסור [ככל דין מחיצה שהפרוץ מרובה בה על העומד, ריטב"א].

ומפרשינן פלוגתייהו:

רב פפא אמר מותר, משום דסבירא ליה: הכי אגמריה רחמנא למשה — בכלל הלכות מחיצות שניתנו למשה מסיני [כדלעיל דף ד] — לא תפרוץ רובה!

הא פרוץ שוה לעומד, מותר!

רב הונא בריה דרב יהושע אמר אסור, משום דסבירא ליה: הכי אגמריה רחמנא למשה: גדור רובה!

אבל אם העומד שוה לפרוץ, אסור!

ומקשינן לרב הונא בריה דרב יהושע:

הא תנן במשנתנו: ולא יהו פירצות "יתירות" על הבנין.

ומשמע: הא אם היו פירצות כבנין בשוה — מותר! ודלא כרב הונא בריה דרב יהושע?!

ותיקשי לרב הונא בריה דרב יהושע דאמר: פרוץ כעומד בשוה — אסור.

דהא הכא נמי איכא סכך פסול בשוה לסכך כשר? (115)

ומשנינן: **הכא במאי עסקינן: כשנכנס ויוצא!**

כלומר: הא דקתני במתניתין "כמותן", היינו שיש ריוח ביניהן כל כך, שיהו שפודין או ארוכות כמותן יכולין ליכנס וליצא בריוח שביתנים, דהשתא הוי ריוח טפי משיעור שפוד, ואינו מצומצם כמותו!

וקא סלקא דעתין דמשום הכי משנינן הכי, משום ד"כמותן" משמע בנכנס ויוצא, לפי שאין דרך לצמצם בדיוק.

ומשום הכי פרכינן: **והא אפשר לצמצם ולכוין שלא יהא ריוח בינתיים יותר מ"כמותן" דמשמע בצמצום?**

ומשנינן: **אמר רבי אמי:** אף על גב דאפשר לצמצם — מכל מקום מתניתין מיירי שלא צמצם, אלא **במעדיף**, שהיה הריוח יותר משיעור השפודין. ו"כמותן" דקתני, היינו: כשיעור השפודין בנכנס ויוצא!

ומשנינן: **לא תימא**, אל תדקדק לומר: **הא כבנין — מותר.**

אלא אימא, תדקדק כך: לפי שרק **אם בנין יתר על הפירצה הוא דמותר!**

ומקשינן עלה: **אבל אם היו הפרצות כבנין בשוה — לדכריך — מאי, אסור?**

אי הכי ליתני במתניתין: **לא יהו פירצות כבנין!** ומדלא קתני הכי, משמע, הא כבנין — מותר!

ומסקינן: **קשיא!** (114)

תא שמע: המקרה, העושה את תקרת סוכתו [כמו שאנו עושין, שמסדרין כלונסאות תחילה במקום המיועד לסכך, ונותנים עליהם סכך כשר. רש"י סוכה דף טו א]:

בשפודין של מתכת, שפסולין לסכך, מפני שאינן גידולי קרקע [רע"ב].

או בארוכות המטה אותם קרשים שלאורך המטה, שפסולים לסיכוך מדרבנן, כיון דהוי בלאי כלים המקבלים טומאה [רעק"א].

אם יש ריוח ביניהן — של השפודים או הארוכות — **"כמותן"**, ברוחב שוה, ונתן שם סכך כשר — **כשירה** הסוכה.

לה הכי שלא לבטל מאי דגמיר רב הונא בריה דרב יהושע דפרוץ כעומד — אסור [ריטב"א].

115. ואף על גב שזה שבסכך אין זה פרוץ כעומד אלא זה עומד וזה עומד, ומטעם סכך פסול הוא דמיפסלי השפודין והארוכות ולא מצד פירצה??

יש לומר, כי אם איתא דגמרינן דפרוץ כעומד — פסול, ומשום דרחמנא בעי במחיצות

שיכתוב לה גט, והא אי אפשר לתת לה סיפור דברים בלא שיכתבו.

114. ומיהו לאו תיובתא היא, שהיה סוכר רב הונא דתנא דמתניתין לא דק, והכי קאמר: שלא יעשה כענין שהוא חשיב כאילו היו הפירצות יתרות על הבנין, דהיינו: מחצה על מחצה, שהוא כפירצה יתירה.

ואף על גב דשנויא דחיקא הוא, הוה דחיק